

Viết cho Ba Lâm Nhật An

Lâm nhật Phương

Ngày 16 tháng 4 năm 2016

Ba đã can trường trải qua nhiều thử thách trong cuộc đời. Việc ham học và phấn đấu không ngừng của ông cho học vấn, cho sự nghiệp và hạnh phúc gia đình đã, đang, và sẽ là động lực lớn, là tấm gương sáng cho con cháu noi theo.

Một người bạn của gia đình, tiến sĩ Jeffrey Sine, đã viết khi được tin Ba ra đi: *“Your dad was a wonderful, warm, loving, and accepting man. I always felt at peace near him. While he was certainly blessed with a wonderful family, he also certainly faced a good deal of life’s trials and tribulations, and that made his unique ability to convey peace and tranquillity all the more awesome”*.

Ba đã có nhiều thành đạt trong việc học, nhưng ông sống rất giản dị, không tự hào về những thành tích của mình, cũng không muốn chúng tôi nói nhiều về ông. Hôm nay con xin phá luật và nói đôi chút về Ba, bởi vì con nghĩ rằng những chuyện này cần được kể ra cho bà con và con cháu trong gia đình được biết.

Ba mồ côi cha từ khi 2 tuổi. Ít năm sau lại xa mẹ vì bà ở làng quê xa xôi hẻo lánh. Cuối bậc tiểu học Ba học ở Đồng Hới (Quảng Bình), rồi vào Huế ở với chị khác mẹ để đi học. Lớn lên ba sống với người cậu làm trưởng ty tiểu học Huế, ông Trương Tiểu Dư. Thời đó, vì chiến tranh, ông bà Đốc Dư đã nuôi dưỡng 15 đứa trẻ trong nhà, kể cả con và cháu, để chúng có cơ hội học trung học. Trong đám cháu của gia đình hai bên có Ba gọi ông Đốc Dư là cậu ruột, và Mẹ gọi bà Đốc Dư là dì ruột. Thuở đó Ba còn quá trẻ và Mẹ thua Ba gần 7 tuổi nên chỉ là cô em gái nhỏ thông gia.

Ba học trường Khải Định Huế một thời gian rồi vào Sài Gòn học Petrus Ký. Cuối năm đệ nhị (lớp 11) thì Ba đến tuổi động viên, vào Trường Trường Sĩ quan Trừ bị Nam Định - Thủ Đức khóa 1 (1951). Ra trường làm thiếu

úy truyền tin, Ba làm việc dùng hệ thống dây điện để chuẩn bị tuyến đường an ninh cho các đoàn xe quân đội đi qua. Trong thời gian này Ba luôn tự học và tìm cách để được đi học tiếp. Một hôm Ba lén vào tòa đại sứ Pháp và đọc được thông báo tuyển sinh chọn 2 quân nhân Việt Nam để cấp học bổng du học Pháp về ngành Hàng Không. Đây là cái duyên và là cơ hội bất ngờ của Ba. Ba dự thi và đã trúng tuyển. Bây giờ Việt Nam đang ở trong Liên Hiệp Pháp và đang muốn phát triển ngành Hàng Không Quân. Do đó Ba đã được cho phép đi học năm 1954.

Trung Úy KQ Lâm Nhật An

Sáu tháng đầu ở trường Hàng Không Dân Sự Pháp (Ecole Nationale De L’Aviation Civile (ENAC)), Ba học “mò cả mắt”. Sau sáu tháng Ba bắt đầu lấy được quân bình. Sau một năm ba đã bắt đầu có điểm A.

Hai năm sau, tháng 9 năm 1956, Ba lấy bằng “Ingénieur Civil des Travaux des Télécommunications Aériennes”, đậu thứ nhì sau một người Pháp.

Về nước, Ba được bổ dụng làm việc ở phòng Kiểm Soát Không Lưu phi trường Tân Sơn Nhất Sài Gòn. Sau đó Ba được biệt phái về làm việc ở Nha Hàng Không Dân Sự Sài Gòn.

Khoảng năm 1958, Ba dự công tác tiếp nhận đài Vô Tuyến Đăng Vũng Tàu. Đây là một kinh nghiệm "sống chết" được Ba ghi lại trong lá thư Ái Hữu Công Chánh số 83 tháng 8 năm 2004.

Tháng 7 năm 1958, Ba lập gia đình với Me, lúc đó Me vừa ra trường Sư Phạm và được bổ dụng về trường Gia Long Sài Gòn. Năm 1960, Ba được chỉ định về dạy ở trường Military Academy Võ Bị Đà Lạt, sau đó làm trưởng khoa Điện. Ba cũng dạy môn điện tại Viện Đại Học Đà Lạt.

Năm 1961, Me được đổi về dạy Lý Hóa tại trường Nữ Trung Học Bùi Thị Xuân Đà Lạt. Chính nơi đây, *theo lời Me*, Me đã có cơ hội phát huy tiềm năng của mình và trở thành, “quá giàu có” với những “của cải” không bao giờ mất được!.

Năm 1966, với học bổng của quân đội Mỹ, Ba được gọi đi học tại trường Georgia Tech (Georgia Institute of Technology). Năm 1968, sau khi có bằng Thạc Sĩ, ông trở về trường Võ Bị Đà Lạt, tiếp tục làm trưởng khoa Điện.

Năm 1972, một năm sau khi đưa con cuối cùng của Ba ra đời, với quân hàm Trung Tá Không Quân, ông được trở lại trường Georgia Tech học tiếp.

Đầu năm 1975, ông chuẩn bị trình luận án tiến sĩ thì gặp trở ngại vì có một chuyên gia Đức vừa trình luận án với đề tài tương tự.

Sau đó, là thời gian khó khăn và lo buồn của Ba vì ông bị chia cách cùng vợ và 5 con vì biến cố 1975. Khi đó, vì không biết tin tức vợ con, ông lái chiếc xe cũ Volkswagen Beetle từ Georgia đến Texas và California để tìm kiếm gia đình trong các trại tị nạn.

Sự sụp đổ của Sài Gòn năm 1975 cũng cắt đứt tất cả các học bổng Mỹ cho sinh viên Việt

Nam tại Hoa Kỳ. Tuy nhiên, với quyết tâm của mình và với sự khuyến khích của người vợ còn tại Việt Nam, ông khởi sự nghiên cứu một luận án khác, trong lúc vừa đi làm vừa đi học. Việc kiếm tiền sinh sống, giúp gia đình và trả học phí của ông lúc bấy giờ là làm tại phòng thí nghiệm của trường và ban đêm kéo những thùng hàng cho hãng xe tải UPS. “Ba muốn để dành năng lượng trí óc cho việc học nên đã chọn công việc lao động tay chân”. Trong tuần đầu, ông làm việc với những ngón tay sưng to như trái chuối, tối về phải ngâm tay chân trong nước muối nóng. Sau vài tuần thì ông quen dần và cảm thấy người khỏe hẳn ra!

Dr. Lâm nhật An

Năm 1981, ở tuổi 51, ông hoàn tất bảo vệ luận án tiến sĩ điện. Theo thư chia buồn của giáo sư tiến sĩ Glenn Smith: “*An was my first Ph.D. student at Georgia Tech. His dissertation was exceptional, and he won the Sigma Xi award for the best Ph.D. dissertation at Georgia Tech for the year 1981. It was a pleasure to work with him*”. Ba cũng có nhiều Research Papers về những khám phá mới trong ngành Antenna, 3 co-authored papers của Ba đã được đăng trong 3 tờ Radio Science năm 1980, 1982, và 1983. Sau khi tốt nghiệp, ông về làm việc tại công ty Bell Laboratories ở New Jersey.

Tháng 6 năm 1982, Me và 5 con sang Hoa Kỳ đoàn tụ với Ba sau 10 năm xa cách. Tôi nhớ đến những khó khăn mà ông phải đối phó khi chỉ sau một năm đi làm việc lại đột nhiên phải nuôi thêm 6 thành viên gia đình, trong đó có 4 đứa con đang ở tuổi học đại học. Ba không tỏ

ra lo lắng, ông lái chiếc xe cũ Volkswagen Beetle chở gia đình đi chơi quanh vùng New Jersey và New York. Vâng, tất cả 7 người khá to lớn cùng chất trên chiếc xe nhỏ ấy, xe có tấm gỗ che cái lỗ khá lớn ở sàn băng ghế sau. Cũng với chiếc xe này, ông kiên nhẫn dạy chúng tôi lái.

Cuối năm 1983, Ba chuyển về làm việc cho Office of Engineering and Technical Operations của Đài Tiếng Nói Hoa Kỳ (Voice of America, VOA). Đây là môi trường để Ba thi thố khả năng trong việc cải tiến hệ thống Ăng-ten của Đài VOA. Hai mươi năm làm việc tại đây, ông đã dẫn dắt nhiều nhóm kỹ thuật gia của nhiều nơi trên thế giới trong việc phát triển, xây dựng, và thử nghiệm những hệ thống Ăng-ten phát sóng, từ Lào đến Phi Luật Tân của Á châu, từ Tjikistan của Đông Âu đến Trung Đông, từ Nam Mỹ châu đến Phi châu.

Mấy năm cuối trong nghề, ông đặc trách việc huấn luyện, đứng lớp dạy cho các chuyên viên trẻ của các nước gửi đến học. Vào tháng 12 năm 2003, ba về “hưu non” ở tuổi 73.

Chúng tôi có nhiều kỷ niệm với Ba. Ông vốn ít nói, nhưng lại có những câu nói “đề đời” cho chúng tôi.

Về việc học hành, Ba nói: *“Cách tốt nhất để thành công trong xã hội này là có một nền tảng học vấn vững chắc”, “Trong số 100 người có thể chỉ có 1 là có năng khiếu, và có thể chỉ có 1 là không học được, 98 người còn lại luôn có thể tiến tới nhờ học hỏi”*.

Ba khuyên chúng tôi: *“Đừng sợ thất bại, vì đôi khi đó là cách duy nhất để thành công”*.

“Không ai sinh ra đã giỏi hơn mình, nhưng đừng bao giờ nghĩ rằng mình giỏi hơn bất cứ ai, vậy đừng bao giờ ngưng học hỏi”.

Ba có lối nhìn tích cực về cuộc sống: *“Thái độ tích cực là chìa khóa của hạnh phúc”*. Ông luôn khuyến khích theo đuổi học vấn, nhưng vẫn cho rằng hạnh phúc gia đình là điều quan trọng hơn.

Hồi trẻ Ba có biệt danh là *Cheval (Ngựa theo tiếng Pháp)* vì Ba được sinh ra trong năm Canh Ngọ. Ông lang thang khắp thế giới, nhưng không giống một con ngựa hoang lang thang không mục đích, ông đã quan sát thế giới quanh mình và trở thành nhà mô phạm sáng suốt từ suy nghĩ đến hành động.

Ba sống đơn giản và hạnh phúc trong nhiều năm cuối của đời, bao quanh bởi vợ con và những người thân yêu. Nhìn lại, 34 năm qua, kể từ khi tái sum họp, là quãng đời dài mà Ba và Me đã luôn sống bên nhau, kề vai sát cánh....

Nhẹ nhàng rời bỏ thế gian trong tay người vợ yêu thương của mình như Ba đã ra đi, là điều an ủi rất lớn cho Mẹ và các con. Ba cũng được nhiều người, bà con, bạn bè, cựu đồng nghiệp, cựu sinh viên thương mến. Điều này cũng an ủi gia đình chúng tôi rất nhiều. Xin chân thành cảm tạ.

Ba! lúc nhỏ con mong ước lớn lên sẽ giống Ba, Bây giờ đã lớn con vẫn thách thức mình mỗi ngày để sẽ sống được như Ba. Chúng con rất nhớ Ba và hứa sẽ chăm sóc Me cho Ba.

Các con và các cháu, ông Lâm Nhật An tuy sống tự lập từ nhỏ nhưng bao giờ cũng đầy lòng biết ơn và không bao giờ cảm thấy cô đơn vì ông luôn cảm nhận được tình thương yêu của nhiều người, đặc biệt là của gia đình hai người cậu và gia đình các anh chị khác mẹ. Con cháu cũng nên nhớ rằng công việc (*jobs*) và bè bạn đến rồi đi, nhưng mỗi người trong chúng ta chỉ có một Mẹ và một Cha, hãy yêu thương và săn sóc cha mẹ khi các người vẫn còn với chúng ta.

Vậy, chết không phải là hết. Ba đã sống một cuộc đời tinh thức, và đã thanh thản ra đi. Bây giờ là lúc Ba “thay áo mới” và thành thời sống trong an bình miên viễn.

Các con:

Lâm nhật Anh

Lâm Châu Thi

Lâm nhật Thanh

Lâm nhật Phương (Người viết sau khi hội ý)

Lâm nhật Phong

*Thư cảm ơn của
Quả phụ Lâm Nhật An,
tức bà Đinh thị Lệ Minh*

Maryland 5/2016

Thưa quý vị, thưa các niên trưởng, cùng các bạn, các cựu sinh viên và các cựu học sinh thân mến,

Nguyên Bình Lâm Nhật An bị yếu thận từ lâu. Cách đây 12 tháng, bác sĩ cho biết valve tim khép chặt và mở không đều, có thể lìa trần bất cứ lúc nào. An đã có tâm trạng sẵn sàng, chỉ lo vì tôi không biết nhiều chuyện cần thiết cho thời buổi này mà không chịu học. Tuy thế anh ấy cũng khá an tâm vì biết tôi sẽ học khi có thì giờ và có sự ưu tiên cho chúng. Tâm tôi cũng yên ổn vì đã làm được những gì có thể làm cho An, nhất là biết An đã luôn sống thanh thản. Giờ đây, tôi biết anh ấy chỉ hoàn toàn an tâm nếu tôi giữ được sức khỏe và tâm an bình. Thỉnh thoảng tôi đến trước ảnh trên bàn thờ cho biết tình trạng sức khỏe của tôi và những gì con cái đã giải quyết bớt được cho tôi.

Tôi vẫn từ từ làm việc suốt ngày, đói thì ăn, mệt thì nghỉ, đặt lưng xuống giường thì ngủ ngon lành. Mới thức dậy có khi tưởng An còn đâu đó sao không trả lời điện thoại?

Xin mọi người yên tâm về tôi. Các con tôi sẽ săn sóc mẹ chu đáo. Chúng tôi rất trân quý những thương mến dành cho Nguyên Bình Lâm Nhật An và những quan hoài dành cho Lệ Minh và gia đình.

Xin chân thành cảm tạ.

Đinh thị Lệ Minh và gia đình

Lời Hay Ý Đẹp

“Tình yêu, tình bạn, không phải là cả đời không cãi nhau, mà là cãi nhau rồi vẫn có thể bên nhau cả đời”

“Bất kỳ một sự đả kích nào cũng không nên trở thành cái cớ cho bạn sa ngã. Bạn không thể thay đổi thế giới nhưng bạn có thể thay đổi bản thân mình. Việc cần làm là chọn lựa một con đường đúng đắn và kiên trì bước tiếp”.

"Đừng khóc vì chuyện đã kết thúc. hãy cười vì nó đã xảy ra."

“Phụ nữ, không cần phải nghiêng nước nghiêng thành, chỉ cần một người đàn ông nghiêng về cô ấy cả một đời!”

“Đề tâm nên mới nghĩ ngợi linh tinh, không đề tâm, đến nghĩ cũng chẳng buồn nghĩ!”

"Lo lắng không làm cho điều tồi tệ ngừng xảy ra, mà nó chỉ lại cho những điều tốt lành ngưng lại”.

“Khi con người ta vẫn còn trên đời, tưởng rằng còn nhiều thời gian, nhiều cơ hội. Thực ra cuộc đời là phép trừ, gặp nhau một lần, ít đi một lần”.

“Người ta nghĩ sao về bạn, không có liên quan gì đến bạn. Bạn sống thế nào, cũng không có liên quan gì đến người ta”.

“Có một ngày bạn sẽ hiểu, lương thiện khó hơn thông minh nhiều. Thông minh là một loại tài năng thiên phú, còn lương thiện lại là một sự lựa chọn”.